Nr. 117. Poniedziałek 22. Maja 1854. Rok Gazecie 44.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. maja. Dnia 22. maja 1854 wyszedł i rozesłany został z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie, Oddział II., część IV. z roku 1854 dziennika rządowego dla kraju koronnego Galicyi.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 10. Rozporządzenie rządu krajowego z dnia 8. marca 1854 o obowiązku gromad dostarczenia sprzętów w lokalnościach oddanych c. k. wojsku na kancelarye, szpitale, składy itd. i o powinnem za nie wynagrodzeniu.

Nr. 11. Rozporządzenie rządu krajowego z dnia 30. marca 1854 z postanowieniem, jakie osobne wykazy od lekarzów, którym przy wybuchu naturalnej ospy baczność poruczono, podawane być mają w przypadku, jeźli osoby szczepione popadają w ospę naturalną.

Nr. 12. Reskrypt rządu krajowego z dnia 4. kwietnia 1854, którem postanawia się, że do przyjęcia na naukę farmaceutyczną jest dostateczne świadectwo z złożonej wyższej gymnazyalnej klasy i że zupełnie obejdzie się bez wykazywania świadectw z dawniejszych półroczy.

Wiedeń, 16. maja. Dnia 17. maja 1854, wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu i będzie rozesłany XLIV. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 121. Rozporządzenie ministeryum spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, naczelnej komendy armii i naczelnej władzy policyjnej z 14. maja 1854, którem bezwarunkowo i pod karą zakazuje się wszelkie ogłaszanie, tyczące się ruchu wojska w państwie albo podobnych stosunków i operacyi wojskowych pismami drukowanemi z jedynym wyjątkiem wiadomości, które w urzędowych gazetach będą publikowane.

Nr. 122. Rozporządzenie ministeryów finansów i handlu z 16. maja 1854, obowiązujące dla wszystkich krajów koronnych objętych w powszechnym celnym okręgu względem zadatku mającego się płacić w miesiącu czerwcu 1854 przy składaniu należytości celnych.

Sprawy krajowe.

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—116. Gaz. Lwows.)

Obwód Samborski.

Trybunał pierwszej instancyi, obwodowy Sąd w Samborze, urzędowa siedziba okręgów: 1. Laka 5.5 przestrzeń, 18.030 mieszk. gm.: Laka z Toroszczą, Byków, Bylina wielka, Dorozów, Ortyniec, Prusy, Tatary, Glinna, Dublany, Krancberg, Ozimina, Wołoszcza z Zadami, Majnicz, Mosty z Swiniuszami i Dniestrzykiem, Monastérek, Terszaków, Kornalowice, Hordynia z Siekierczycami, Nowoszyce, Bilinka, Horodyszcze.

2. Borynia, 11.4 przestrzeń, 19.669 mieszk. gm.: Borynia, Jaworów, Butelka wyżna, Butelka niżna, Wysoka niżna, Jabłonów, Bachnowate, Ryków, Butla, Hnila, Mołdawsko, Myta, Krzywe, Zadzielsko, Krasne, Libuchora, Husne niżne, Husne wyżne, Krywka, Bukowiec, Beniowa, Sianki, Komarniki, Wysocko wyżne, Matków, Mochnate z Iwaśkowcami, Sokoliki, Tureczki wyżne, Tureczki niżne.

3. Rudki 5.6 przestrzeń, 22.112 mieszk. gm.: Rudki (miasteczko), Biękowa wisznia, Jatwiegi, Nowosiółki, Dołobów, Laszki zawiązane, Niechowice, Kniebinicze, Kropielniki, Wańkowice, Chliple z Wolą, Sudkowice z Wolą, Podkajczyki, Uherce wieniawskie, Wisłowice, Oszczańce, Kanafosty, Dubaniowice, Szołomieńce, Hodwisznia, Hoszany, Uherce niezabitowskie, Koropusz, Chiszewice, Romanówka, Czajkowice, Kolbajowice, Koniuszki sieniawskie z Zagórzem, Czernichów, Ostrów, Chłopczyce, Szeptyce, Błożew dolna, Kupnowice nowe i stare, Rozdziałowice, Kościelniki.

4. Starasól, 5.2 przestrzeń, 23.589 mieszk. gm.: Starasól, (miasto), Felsztyn (miasteczko), Posada felsztyńska, Laszki murowane (miasteczko), Grodowice, Bukowa, Towarnia, Koniów, Suszyca wielka, Bakowice z Suszycą małą, Polana z Sliwnicą, Posada chyrowska, Chyrów (miasteczko), Berezów z Tarnawką, Słochynia, Wolcza dolna, Czaple, Janów, Wola rajnowa, Humieniec z Pawłówką, Głęboka, Sąsiadowice z Uhadówką, Czyszki, Sanoczany, Błożew górna, Bylice, Rogużno, Brześciany, Rakowa, Lutowiska, Szumina.

5. Medenice, 6.7 przestrzeń, 24.390 mieszk. gm.: Medenice, Hruszów, Litynia, Tynów, Ugartsberg, Horucko z Lipicami i Rakową, Radelicz z Saską, Bilcze, Königsau, Brigitau, Letnia, Josephsberg, Dobrowlany, Rolów z Bojarami, Krynica, Kacosko, Wróblowice, Lipowice, Opary, Dołhe, Słońsko, Rabczyce.

6. Podbuż, 13.0 przestrzeń, 24.891 mieszk. gm.: Podbuż, Łukawica, Sprynka, Stonna, Załokieć, Opaka, Smolna, Bystrzyca, Zdziana, Łastówka, Świdnik, Isaje, Wołosianka mała, Wołosianka wielka, Dołhe z Rybnikiem i Majdanem, Jasionka masiowa, Jasionka steciowa, Kondratów, Hołowsko z Kretulą i Zubrzycą, Słupnica, Kołowania, Winniki, Urosz, Łopuszna, Manastérzec, Podmanastérek, Turze, Kropiwnik nowy z starym, Zwór, Sprynia wielka, Czerchawa, Mokrzany, Niedzielna.

7. Staremiasto, 7.9 przestrzeń, 24.909 mieszk. gm.: Staremiasto (miasto), Sozań, Baczyna, Ławrów, Nanczulka wielka, Topolnica, Spas, Smolnica górna i dolna, Strzelbice, Bilicz, Wołoszynowa, Tycha, Nańczulka mała, Potok wielki, Lenina wielka, Lenina mała, Wola Kobylańska, Suszyca Rykowa, Terszów z Zawadką, Cuszowiska, Lozek górny, Strzyłki, Hołowiecko, Wiciów, Tysowice, Rosochy, Terło, Libuchowa, Mszaniec, Graziowa, Płoskie, Bystre, Galówka.

8. Turka, 8.3 przestrzeń, 25.629 mieszk. gm.: Turka (miasteczko) z Zwierzyńcem, Jawora, Mielniczne, Łomna, Berezek, Żukotyn, Chaszczów, Łopuszanka, Lechnowa, Dniestrzyk dubowy, Rypiany, Smereczka, Wolcza, Przysłup, Szumiacz, Rozłucz, Michnowice, Lipie, Jabłónka niżna, Jabłónka wyżna, Łopuszanka chomina, Jasienica zamkowa, Gwoździec, Dniestrzyk, Hołowiecki, Łosiniec, Radycz, Ilnik.

9. Komarno, 5.9 przestrzeń, 27.923 mieszk. gm.: Komarno (miasteczko) z Lipowcami górnemi i dolnemi, Chłopy, Litewka z Horbulą, Jakimczyce, Klicko, Podzwierzyniec, Brzeziec, Nowawieś z Swiniuszą, Buczały z Hermaniem, Porzyce grunt z Zadwornem, Burcze, Czułowice, Katarzynice, Andryanów, Łowczyce, Rumno z Rybykówką, Tatarynów z Kozarnymi, Powerków, Kołodruby, Horożanna wielka, Horożanna mała, Saska, Ryczychów, Podwysokie, Nowosiółki, Honiatycze, Czerkasy, Kahujów, Werbisz z Sajkowem, Horbacze, Tuligłowy, Koniuszki Tuligłowskie z Krukowcem, Lusulów, Małpa z Jasionowem, Koniuszki królewskie, Pohorce z Ostrowem, Podolce, Hołodówka z Zubrzycami.

10. Sambor, 7.6 przestrzeń, 41.291 mieszk. gm.: Sambor (miasto), Szade, Neudorf, Czukiew, Bereźnica, Olszanik, Waniowice, Dąbrówka, Strzałkowice, Mrozowice, Torczynowice, Kaisersdorf, Babina, Piniany, Brzegi, Mistkowice, Burczyce stare z nowemi, Zarajsko, Kulczyce, Uherce zapłatyńskie z Nowym światem, Radłowice, Kružyki, Biskowice z Rudnem, Maxymowice, Pianowice z Tyrawą, Łanowice, Barańczyce wielkie z małemi, Chlewiska, Wojutycze, Nadyby, Kowenice, Wykoty z Zarębami, Torhanowice, Straszewice, Kobło stare, Błazów, Wola Błazowska, Sielec.

11. Drohobycz, 12.1 przestrzeń, 46.721 mieszk. gm.: Drohobycz (miasto), Orów, Dobrohostów, Uliczno z Gassendorf, Truskawiec, Staniła, Stebnik, Solec, Modrycz, Kołpiec, Bolechowce, Neudorf, Raniowice, Tustanowice, Kotowska bania, Hubicz, Derczyce, Lisznia, Jasienica solna, Nahujowice, Bronica, Luzek dolny, Niedźwiedzia, Wola Jakubowa, Uniatycze, Manaster Leśniański, Rychcice, Delawa, Michałowice z Martinpolem, Poczajowice, Gaje niżne, Gaje wyżne, Sniatynka z Rakowcem, Starawieś, Popiele, Mraźnica, Borysław, Schodnica, Wacowice.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Mianowanie.)

Wiedeń, 17. maja. Minister spraw wewnętrznych nadał posadę dyrektora urzędów pomocniczych przy Namiestnictwie we Lwowie dyrektorowi expedytu gubernialnego Henrykowi *Lang*, przy rządzie krajowym w Krakowie dyrektorowi registratury gubernialnej Leopoldowi *Dworskiemu*, a przy rządzie krajowym na Bukowinie sekretarzowi obwodowemu w Czerniowcach Ignacemu *Freiberger*.

(Nominacye.)

Wiédeń, 18. maja. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z d. 11. maja r. b. mianować najłaskawiej kanonikami honorowymi Lwowskiej łacińskiej kapituły metropolitarnej plebana w Cieszanowie, dziekana i dozorcę dystryktowego szkół ludowych w okręgu Lubaczowskim ks. Franciszka *Unzeitig*, plebana w Złoczowie, dziekana i dozorcę dystryktowego szkół ludowych ks. Stefana *Majora*, plebana w Wyżnianach, dziekana i dystryktowego dozorcę szkół ludowych w okręgu Gliniańskim ks. Leona *Stęchlińskiego*, plebana w Stryju, dziekana i dystryktowego dozorcę szkół ludowych ks. Jana *Jaworskiego* i plebana w Podhajcach, dziekana i dystryktowego dozorcę szkół ludowych w okręgu Konkolnickim ks. Franciszka *Spędakowskiego*. *(W. Z.)*

Anglia.

(Etat wojenny.)

Londyn, 8. maja. Etat wojenny pomnożono właściwie tylko o 8,423.000 f. szt., jak się okazuje z następującego przeglądu:

Dla armii:

Wotowano na rok 1853	6,925.016	f. szt.	102.383	ludzi
Pierwotne pomnożenie na r. 1854 .	262.470	„	10.694	„
Pierwszy późniejszy bilans d. 3. marca	570.000	„	15.000	„
Drugi z d. 5. maja	300.000	„	15.000	„
Wotowano ogółem	7,157.486	f. szt.	142.977	ludzi.

Dla urzędu uzbrojenia:

Przyzwolono na rok 1853	3,053.567	f. szt.
Pierwotne pomnożenie 1854	792.311	„
Późniejszy bilans 5. maja	742.132	„
	4,588.010	f. szt.

Ogółowe pomnożenie wydatków na armię wynosi przeto	1,132.470 f.
„ „ na urząd uzbrojenia	1.534.443 „
„ „ na flotę	5,756 186 „
	8,423.099 f.

Gdy jednak zwykle pojedyncze pozycye wydatków układają raczej za nizko niż za wysoko, przeto można przyjąć sumę dziesięciu milionów. *(A. a. Z.)*

Francya.

(Nowy okręt Ulm. — Sprostowanie w Monitorze.)

Paryż, 13. maja. W Rochefort spuszczono dziś z warsztatu okręt liniowy „Ulm“ o stu działach.

Monitor pisze: „Pewien dziennik ogłosił wiadomość, że z powodu dyplomatycznego nieporozumienia zaszłego w Konstantynopolu przy wydaleniu poddanych greckich, angielski gabinet przesłał do rządu francuskiego wezwanie, ażeby Francya dezawuowała postępowanie swego ambasadora w Turcyi. Ta wiadomość zupełnie jest bezzasadna. Nieporozumienie zostało załatwione w sposób odpowiedny zarówno zamiarom Francyi jak i prawom Turcyi. *(A. B. W. Z.)*

(Stosunki przyjaźnie z Anglią się utwierdzają. — Pomyślne doniesienia z St. Louis. — Wyprawa do Grecyi. — Wzrost przemysłu. — Bieżące wiadomości.)

Paryż, 13. maja. Dwa dekreta cesarskie w *Monitorze* ułatwiają stosunki handlowe z Anglią i można je uważać za nowy dowód istniejącej między Francyą i Anglią przyjaźni. Cło przywozowe od surowej wełny z Australii zniżone już przed dwoma laty z 20 na 15 pct. zredukowano teraz na 10 pct., do czego należy jeszcze i to ułatwiające postanowienie, że to cło niebędzie pobierane ad valorem lecz według wagi. Następnie odwołano zakaz przywozu do Francyi płodów z Azyi, Afryki i Ameryki wyładowanych na placach angielskich, niemniej płodów europejskich wyładowanych pod banderą angielską gdzieindziej, nie w europejskich posiadłościach Anglii. Ostatniem tedy rozporządzeniem postawiono handel między koloniami angielskiemi i Francyą na równej stopie z handlem kraju macierzystego (Anglii) z ostatniem państwem. — Organ urzędowy donosi według listu komisarza z Saint-Louis-du-Senegal z d. 28. marca, że powiodło się broni francuskiej zająć Podar i okolicę. Na nieliczną armię expedycyjną pod dowództwem gubernatora, kapitana okrętu Prolet uderzyło 2000 Tukulerów, ale niebawem odparto ich granatami. Francuzi mieli dwóch poległych i czterech lekko rannych.

Przeznaczone do Grecyi i powiększej części już w drodze będące wojska składają się z 39., 74., 26. i 6. pułku piechoty, z 1. batalionu, 19. i z 5. batalionu strzelców, ogółem z 10 batalionów. — Parostatek „Salamandre“ o sile 120 koni oddano na czas wojny oryentalnej do osobistej dyspozycyi marszałka St. Arnaud dla rekognoskowań wzdłuż wybrzeży morza czarnego.

Lyon, 10. maja. Odkąd już mamy rzeczywiście wojnę, poprawiły się bardzo znaczne industryjne stosunki Lugdunu i całej południowej Francyi. W ostatnim tygodniu znacznie pomnożono liczbę robotników, pieniędzy coraz więcej w obiegu i powoli wraca zaufanie i kredyt. — Z Hiszpanii wychodzi teraz mnóstwo abszytowanych żołnierzy i kolonistów do Algieryi. Do legii cudzoziemców przyjmują znaczną liczbę przybyszów z obcych krajów. Także z Niemiec udają się osadnicy do Afryki. *(Zeit.)*

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 17. maja. Wiadomość o rozporządzeniu względem nowego poboru rekrutów w Austryi obudziła zaufanie na giełdzie i ustaliła kurs papierów publicznych. — Z Madrytu donoszą, że Jej Mość Królowa przy nadziei. *(Abbl. W. Z.)*

Rosya.

Odessa, 16. (28.) kwietnia 1854. roku. Kopia listu konzulów cudzoziemskich w Odesie do Jenerał-adjutanta Annekowa 2.

„Podpisani jeneralni konzulowie i konzulowie cudzoziemscy, rezydujący w Odessie, miawszy honor przedstawić wspólnie z Waszą Excelencyą hołd głębokiej swej wdzięczności Jego Excel. Jenerał-adjutantowi baronowi Osten-Sacken, dowódzcy 3go korpusu czują się w powinności też same uczucia wdzięczności wyrazić i Waszej Exc. również jak J. Ex. Jenerał-lejtnantowi Krusensternowi, wojennemu gubernatorowi miasta, za skuteczne środki i istnie ojcowską opiekę, jaką raczyli osłaniać w dni niebezpieczeństwa, rodziny i interesa ich narodowców, osiadłych w tem mieście.

W nadziei, że Wasza Exc. raczysz przyjąć wyrażenie uczuć, jakie ich ożywiają, podpisani skwapliwie chwytają tę sposobność ofiarowania JW. Panu hołdu najgłębszego uszanowania swego.

Kawaler Cischini, konzul Austryi.
Jeneralny konzul Sardynii, Berzolese.
H. Jung, konzul Holandyi.
Ettlinger, konzul Bawaryi.
Jeneralny konzul Hiszpanii i Parmy w Rosyi Baguere i Ribas.
Jeneralny konzul Obojga-Sycylii Nugnes dei San-Secundo.
Wilkins, konzul Szwecyi i Norwegii.
Menger, konzul pruski.
Hrabia Parro, jeneralny konzul Portugalii.

Jednocześnie jenerał adjutant baron Osten-Sacken oznajmia, że kwarantana, a szczególniej dzielnica pasażerów, wystawione były na gwałtowny ogień nieprzyjacielskiej artyleryi, że pasażerowie przeniesieni zostali do innego budynku po-za obrębem sięgania kuł działowych dla usunięcia ich z pod grożącego niebezpieczeństwa.

Podobnyż środek ostrożności zarządzono względem kapitanów i osad kupieckich okrętów, należących tak do neutralnych jak do nieprzyjaźnych mocarstw. Dla zachowania pamiątki niecnego zamachu angielsko-francuskiej floty, dziury od kul nieprzyjacielskich w budynkach miasta zostały czarno poznaczone na ich ścianach.

— Według ostatnich wiadomości, od czasu oddalenia się angielsko-francuskiej eskadry, żaden nieprzyjacielski statek niebył widziany z Sebastopola po dzień 15. (27.) kwietnia, a z Odessy po dzień 16. (28.) tegoż miesiąca. *(Gaz. Warsz.)*

Księztwa Naddunajskie.

(Rozporządzenie ministeryum finansów.)

Bukareszt, 26. kwietnia (8. maja). Ministeryum finansów ogłosiło następujące rozporządzenie:

„Jego Excel. komenderujący jenerał 3go, 4go i 5go korpusu armii książę Gorczakow uwiadomił dekretem departament finansów, że JO. feldmarszałek książę Warszawski rozkazał (o czem ces. ros. konzula w Gałaczu już uwiadomiono), że okrętom neutralnych mocarstw, mimo zakazu wywozu zboża wodą, pozwolono odpływać jeszcze przez ośm dni z ładunkami zboża i innych żywności.

Cesarsko-austryackiego ajenta i jeneralnego konzula radzcę ministeryalnego pana *Laurin* uwiadomiono o tem osobną notą.

Ten termin pozwolenia wywozu przedłużono po dzień 20. kwietnia (6. maja), a jeżli wypadki wojenne dozwolą, będzie go można jeszcze przedłużyć aż po 2. (14) czerwca. Rozumie się jednak samo przez się, że pozwolenie to ważne tylko dla tych okrętów, które się już znajdują w portach Brańy, Gałaczu, Izmaiłowa i Tulczy. *(W. Z.)*

(Doniesienia z Turcyi w Lloydzie.)

Wiédeń, 17. maja. Nadesłana na Marsylię telegraficzna depesza z Konstantynopola pod dniem 4go donosi, że grecki patryarcha zawiązał towarzystwo, którego zamiarem jest wspierać tureckich w wojnie przeciw Rosyi skaleczałych żołnierzy.

Z widowni boju zawiéra dzisiejsza poczta następujące szczegóły: W pierwszych dniach maja przychodziły codzień wozy z ranionymi do Bukaresztu, gdyż prawie codzień odbywała się kanonada nietylko pod Silistryą, lecz także pod Dżurdżewem. Liczbę rannych, chorych i maroderów, znajdujących się we wszystkich szpitalach rosyjskich, podają na 20.000 ludzi, między tymi bardzo wielu ofierów. W samym Bukareszcie jest sześć szpitalów, z których każdy ma lokal na 3000 ludzi. — Demonstracye okrętów flot połączonych nie zdołały przeszkodzić Rosyanom zatarasowania ujścia Suliny. Zatarasowanie to nastąpiło, i już nie mogą przepływać nawet mniejsze statki, również niepodobna wojennym okrętom tak daleko podstąpić, ażeby silny atak do rosyjskich nadbrzeżnych bateryi przypuścić. Po zajęciu małej Wołoszczyzny przez Turków zaprowadził książę Alexander w Serbii regulamin wojenny, który jest podobny do ogłoszonego w Rosyi stanu wojennego. Dnia 5. kwietnia stało 20 okrętów połączonych flot przed Sebastopolem. Krążące pod Sebastopolem okręta naliczyły tam 800 armat, które w czterech twierdzach są zatoczone. Dokładny rysunek zewnętrznych fortyfikacyi posłano do Londynu.

Turcya.

(Nota Reszyd Baszy zamykająca nieporozumienie z ambasadorem francuskim.)

Konstantynopol, 8. maja. Nieporozumienie między francuskim ambasadorem a gabinetem tureckim już załatwione. Jenerał Baraguay d'Hilliers był już z wizytami u ministra wojny, u Reszyd Baszy i u prezydenta rady ministrów. Grecy, którym pozwolono nadal pozostać w Konstantynopolu, otrzymali karty pobytu, w których wymieniono jest, że są poddani greccy, religia zaś, którą wyznają, nie jest wyszczególniona.

Nota Reszyd Baszy, mocą której załatwione zostało nieporozumienie między Portą a jenerałem Baraguay d'Hilliers, jest następującej treści:

„Wysoka Porta chcąc okazać francuskiemu rządowi swoją wdzięczność za otrzymane od niego nieustające dowody przyjaźni, i pragnąc położyć koniec trudnościom, które zaszły, i okazać szczególny szacunek dla francuskiego ambasadora, proponuje Jego Excelencyi jenerałowi Baraguay d'Hilliers za wspólnem porozumieniem następujące postanowienia: Listy Hellenów, dla których dotychczas żądano pozwolenia pobytu, zostaną zniszczone. Dla uchylenia wszelkiej kwestyi religijnej, zawierać będą nowe listy nazwiska przynależnych osób bez wyszczególnienia religii. Wysoka Porta przedłoży te listy komisyi, której zadaniem będzie rozpoznawać czyli zachowanie się wspomnianych osób było nienaganne. Te osoby mają oprócz tego złożyć gwarancyę i poddane są juryzdykcyi władz miejscowych. Osoby, które dopełnią tych warunków, otrzymają karty pobytu. Ażeby komisya dawała jak największe gwarancye bezstronności, poleci wysoka Porta przewodnictwo nad nią Jego Excelencyi Muchtar Bejowi, członkowi wielkiej rady. W prowincyach zachowane będzie to samo postępowanie. Wysoka Porta zastrzega sobie w miarę wymagań czasu wydawać inne rozporządzenia, porozumiawszy się w tym względzie z ambasadorem Francyi. Wszelkie akta i dokumenta odnoszące się do tego przemijającego nieporozumienia, uważane są za nieistniejące. *Mustafa Basza.*

(A. B. W. Z.)

(Strategia wojny Tureckiej.)

Wiédeń, 17. maja. *Oesterreichischer Soldatenfreund* donosi z widowisk wojny następujące wiadomości:

Teraźniejsze operacye wojenne mocarstw wojujących w Oryencie rozwijają się w sposób nadzwyczajny. Omer Basza skoncentrował teraz w Szumli dwie Ordy (korpusy armii), których reforma i taktyczna wprawa przez 13 lat wielkie kosztowała sumy, bo czwartą część dochodów państwa. Przedewszystkiem artylerya kosztowała wiele czasu, pieniędzy i trudu; a teraz pod Oltenicą równie jak przez stosowne ustawienie pod Kalafatem, niezawiodła oczekiwania jakie w niej pokładano. Wszystkie uprzężone bateryе z Widdyna i Kalafatu sprowadził Omer Basza do Szumli. Niektórzy twierdzą, że odporna demonstracya Omera Baszy w jesieni roku 1853 na lewym brzegu Dunaju była chybioną kombinacyą strategiczną. Niepodzielamy tego zdania, owszem sądzimy z innymi, że Kalafat był stosowną tamą przeciw sławiańskiej propagandzie, która z małej Wołoszczyzny łatwo rozszerzyć się mogła na wszystkie części byłego królestwa Serbskiego. O zdobyciu księztw Naddunajskich z Kalafatu nie mógł Omer Basza ani myśleć, równie jak w ogóle niemogło być jego zamiarem uderzyć wstępnym bojem na olbrzymie siły zbrojne nieprzyjaciela, bo w tem właśnie wielka zasługa wodza tureckiego, że zna dokładnie siłę swej armii, unika wszelkiej bitwy w otwartem polu z Rosyanami, ograniczając się na obronie wąwozów Bałkanu, których zdobycie we wszystkich wojnach kosztowało Rosyę więcej ludzi i materyału, niż najkrwawsze bitwy stoczone w otwartem polu.

Omer Basza musiał uskutecznić ten ważny odwrót strategiczny z ważnem oparciem się o Warnę i Szumlę, ażeby zniewolić Rosyan do fortyfikowania z wielką stratą czasu, swych przyczołków mostowych pod Isakczą, Gałaczem i Ibraiłowem, przyczem Rosyanie byli zmuszeni wkroczenie do Dobruczy uznać za krok odporny, z dla zabezpieczenia sobie lepszej linii odwrotu przystąpić musieli dowódzcy rosyjscy do oblężenia Sylistryi i Ruszczuku. Bardzo ważna pod względem strategicznym twierdza Warna mieści teraz 15 do 20.000 wojska złożonego z Anglików, Turków i Francuzów, i panuje nad wybrzeżem morskiem, gdzie oprócz tego krążą połączone floty Czarnego morza, a zarazem nad wschodniemi wąwozami Bałkanu, które od roku 1829 bardzo silnie zostały ufortyfikowane. — W głównej twierdzy Szumli zebrana będzie najdalej za sześć tygodni główna siła wojsk posiłkowych i czynny weźmie udział w walce, to jest: wzmocni stanowisko odporne armii tureckiej. W obecnej chwili stoją przeto obydwie nieprzyjacielskie armie nad Dunajem w pogotowiu do walki, albowiem Rosyanie nierozpoczęli potąd nawet jeszcze wstępnych kroków do oblężenia Sylistryi, i poprzestają tylko na obsadzeniu trzech wysp na Dunaju: Olbina, Tarbaneki i Rakiński (Opamare, Mika i Gura), bombardują cytadele z bateryi wybrzeznych i z przyczołka mostowego, gdzie ich flotyla stoi na kotwicy, a to wszystko, ażeby ułatwić zbliżenie się pod samą twierdzę.

O dzielności rosyjskiej armii z jednej jak i angielsko-turecko-francuskiej armii z drugiej strony nie można już wątpić; ale wyżywienie tak znacznych sił zbrojnych musi już teraz sprawiać niemało trudności obydwom wodzom.

Siła zbrojna Rosyi zajmuje obecnie ogromną linię obronną: rozciąga się bowiem z Alexandropola, Tyflis, od morza kaspijskiego w stronie południowo-wschodniej, od wału Trajana w stronie południowo-zachodniej aż do Lapponii na północy. Nad wybrzeżami morza bałtyckiego stoi w Finlandyi korpus fiński, w Dorpacie i Rydze korpus grenadyerów, na Litwie i w północnych częściach Polski pierwszy korpus piechoty z rezerwami, od Krakowa i Galicyi drugi korpus piechoty z rezerwami, nad Dunajem trzecia i czwarta i część piątego korpusu, w Besarabii, Krymie i w Tauryi rezerwy trzeciego i czwartego korpusu, w Kamieńcu nad górnym Prutem szósty korpus, w Azyi kaukazka armia składająca się z rozmaitych korpusów. — Osobny rosyjski korpus dragonów — składający się z ośmiu pułków — przeszedł już za Prut i posuwa się podwójnemi marszami nad Dunaj; teraz stanął ten korpus w Multanach i wyruszy zapewne wkrótce na inną widownię boju. Wiadomo, że ci dragoni wprawni są do walki konnej i pieszej, i wykonują swoje obroty z precyzyą maszyny. Ciekawi jesteśmy, pisze „Soldatenfreund“, czyli ich obrotność w manewrach na placu musztry stepów rosyjskich, sprawdzi się także w pozycyach górzystych innych krajów.

Niepodlega już żadnej wątpliwości, że rosyjska armia Kaukaska w tej chwili czynny ma udział w wojnie. Ale dziewięć egipsko-tureckich parопływów z posiłkiem sześciu parowców połączonej floty czarnomorskiej, transportują bez ustanku wojska, amunicyę i żywność do Batum, a ponieważ ztamtąd zagrożone jest prawe skrzydło rosyjskie, przeto znacznie sparaliżowane są operacye armii rosyjskiej, zwłaszcza że Szach perski groźnem swem stanowiskiem imponuje Rosyanom. Szef nowozaciężnego sztabu jeneralnego armii perskiej (były c. k. pułkownik Karacsay) udał się na granicę Anatolii dla inspekcyi ustawionego tam korpusu. *(Abbl. W. Z.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 18. maja. Poszukiwanie pszenicy dla państwa kościelnego i Neapolu utrzymuje ceny tego artykułu. Widoki zbiorów pomyślne. Z prowincyi lombardzkich donoszą, że hodowanie jedwabników postępuje pomyślnie.

Paryż, 19. maja. *Monitor* zawiera doniesienie z Turynu o zajściu pod Sarzanor. Według wiadomości z Konstantynopola z d. 10. b. m. obiegała tam pogłoska, że flota połączona daje ognia do nowych robót fortyfikacyjnych w Sebastopolu. *(L. k. a.)*

Lloyd Wiedeński z d. 19. maja pisze: Depesze z Bukaresztu z d. 15. b. m. donoszą zgodnie z wiadomościami z Gałaczu, że dnia 30. kwietnia (12. maja) wszczęła się znowu kanonada pod Odessą. Za powód zajścia tego podają: Angielski parostatek ścigający kupiecki okręt rosyjski ugrzązł naprzeciwko portu Odessy. Okręta eskadry blokującej pospieszyły mu w pomoc, ale działa rosyjskie przeszkodziły im w wykonaniu tego zamiaru mimo że odpowiadały żwawo na ogień rosyjski. O losie wspomnionego parostatku niewiedziano przy odejściu kuryera nic pewnego. Szczegółów spodziewają się jutro. W Odessie panowała ogromna trwoga między mieszkańcami; obawiają się powtórnego bombardowania.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie rzeszowskim.)

Rzeszów, 6. maja. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie kwietnia na targach w Rzeszowie, Łańcucie, Przeworsku, Leżajsku i Rozwadowie: korzec pszenicy 11r.58k.—11r.48k.—11r. 42k.—12r.48k.—12r.48k., żyta 9r.55k.—10r.48k.—10r.46k.——11r. 12k.—10r.40k., jęczmienia 9r. 2k.—8r.—8r. 28k.—9r. 48k.—10r., owsa 4r.59k.—4r.48k.—5r.18k.—5r.—4r.32k.; grochu 11r.9k.—10r. —0—0—12r.48k., bobu 10r.48k.—19r.—0—0—12r.48k.; hreczki 0—0—8r.24k.—9r.45k.—6r.40k.; nasienia konopianego w Rzeszowie 6r.36k.; ziemniaków 4r.—0—4r.46k.—3r.48k.—4r. Cetnar siana 1r. 30k.—1r.—48k.—1r.24k.—0. Sąg drzewa twardego 6r.—6r.—8r. 24k.—6r.32k.—0, miękkiego 4r.27k.—4r.48k.—6r.36k.—5r.—0. Funt mięsa wołowego 5k.—$4\frac{3}{8}$k.—$4\frac{2}{5}$k.—$4\frac{2}{5}$k.—$3\frac{3}{5}$k. Garniec okowity 2r.8k.—2r.8k.—2r.10k.—2r.8k.—2r.8k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 20—21. maja.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	m. k.	6	17	6	22
Dukat cesarski	„ „	6	21	6	24
Pólimperyał zł. rosyjski	„ „	10	56	10	59
Rubel śrebrny rosyjski	„ „	2	$7\frac{1}{2}$	2	$8\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	2	3	2	5
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	31	1	32
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	91	57	92	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 20. maja 1854.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żadano „ „ za 100	„ „	—	—

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 18. maja.				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$84\frac{7}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{8}$	$84\frac{5}{8}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„		—
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	$121\frac{3}{4}$	$121\frac{3}{4}$
detto detto z r. 1854		„	$90\frac{3}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $89\frac{3}{4}$ 90	$90\frac{1}{16}$
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{2}$
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1200	1200
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$467\frac{1}{2}$	$467\frac{1}{2}$

Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	$2127\frac{1}{2}$ $2117\frac{1}{2}$	$2122\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.		—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 271 złr.		271
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	539 538	538
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.	590	590
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.		—
Renty Como		—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 18. maja.		w przecięciu	
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$138\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ l.	$138\frac{1}{2}$	uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$138\frac{1}{8}$ 138	138	3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$102\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$	$102\frac{5}{8}$	2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	—	2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	$134\frac{1}{2}$	$134\frac{1}{2}$	2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13.30 29 28	$13.28\frac{1}{2}$	2 m.
Lyon za 300 franków	—	—	2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$136\frac{1}{2}$ $135\frac{3}{4}$ 135 136 l.	$136\frac{1}{8}$	2 m.
Marsylia za 300 franków	—	—	2 m.
Paryż za 300 franków	$163\frac{1}{4}$ 163 $162\frac{3}{4}$	$162\frac{7}{8}$	2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	204 . . . 204	31	T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	—	T. S.
Cesarskie dukaty		$42\frac{3}{8}$	Agio

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 19. maja o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 116 l. Augsburg 138 p. Frankfurt $137\frac{3}{4}$ p. — Hamburg $102\frac{1}{4}$ p. Liwurna 134 p. Londyn 13.26 p. Medyolan $135\frac{1}{2}$ p. Paryż $162\frac{3}{8}$ p.

Obligacye długu państwa 5% $84\frac{3}{4}$—$85\frac{7}{8}$. Detto S. B. 5% $106\frac{1}{2}$—107. Detto $4\frac{1}{2}$% $75\frac{3}{4}$ — 76. Detto 4% $68\frac{3}{4}$ — 69. Detto z r. 1850 z wypłata 4% $88\frac{1}{2}$ — 89. Detto z r. 1852 4% $87\frac{1}{2}$ — 88. Detto 3% $56\frac{1}{2}$—$56\frac{3}{4}$. Detto $2\frac{1}{2}$% 43 — $43\frac{1}{8}$. Detto 1% — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% 84 — $84\frac{1}{8}$. Detto z krajów kor. 5% $83\frac{1}{2}$—$83\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1834 229—$229\frac{1}{2}$. Detto z r. 1839 $121\frac{1}{4}$—$121\frac{1}{2}$. Detto z 1854 $90\frac{1}{4}$—$90\frac{3}{8}$. Oblig. bank. $2\frac{1}{2}$% $57\frac{1}{2}$—58. Obl. lom. wen. pożyc. z r. 1850 5% 104 — $104\frac{1}{2}$. Akc. bank. z ujma 1204—1206. Detto bez ujmy 1047 — 1049. Akcye bankowe now. wydania 947—949. Akcye banku eskomp. $93\frac{1}{4}$—$93\frac{1}{2}$ Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda $211\frac{3}{4}$—$211\frac{7}{8}$. Detto Glognickiej — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 271—273. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — — —. Detto 2. wydania — — —. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej $54\frac{3}{4}$ — 55. Detto żeglugi parowej 538 — 540. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 533 — 535. Detto Lloyda 593 — 595. Detto młyna parowego wiédeń. 133 — 135. Renty Como 13 — $13\frac{1}{8}$. Esterhazego losy na 40 złr. $84\frac{1}{2}$—85. Windischgrätza losy $29\frac{1}{2}$ — $29\frac{5}{8}$. Waldsteina losy $29\frac{5}{8}$—$29\frac{3}{4}$. Keglevicha losy $9\frac{7}{8}$—$10\frac{1}{8}$. Cesarskich ważnych dukatów Agio $42\frac{7}{8}$ — 43.

(Kurs pieniężny na giełdzie wied. d. 19. maja o pół do 2. popołudniu.

Ces. dukatów stęplowanych agio $42\frac{7}{8}$. Ces. dukatów obrączkowych agio $42\frac{5}{8}$. Ros. imperyały 11. Srebra agio $37\frac{1}{2}$ gotówka.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. maja.

Obligacye długu państwa 5% $85\frac{1}{8}$; $4\frac{1}{2}$% —; 4% —; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% 56; $2\frac{1}{2}$% —. Losy z r. 1834 —; z. r. 1839 122. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bank. 1204. Akcye kolei półn. $2122\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie 108. Budwejskie 273. Dunajskiej żeglugi parowej 540. Lloyd $593\frac{3}{4}$. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego á 500 złr. $47\frac{1}{4}$ złr.

Amsterdam l. 2. m. $116\frac{1}{8}$. Augsburg $138\frac{3}{4}$ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $138\frac{1}{2}$ l. 2. m. Hamburg -- l. 2. m. Liwurna — p. 2. m. Londyn 13.27. l. 3. m. Medyolan $135\frac{3}{4}$. Marsylia $162\frac{1}{4}$ l. Paryż $162\frac{1}{4}$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1854 $90\frac{11}{16}$. Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. maja.

Ks. Poniński Kalikst, z Czerwonogrodu. — PP. Rozwadowski Edward, z Jagielnicy. — Głogowski Artur, z Bojańca.

Dnia 21. maja.

Hr. Ponińska Klotylda, z Lenkowic. — PP. Moszyński Piotr, z Krakowa. — Trzciński, Oktaw i Józef, z Żurawna. — Ottinger, c. k. rotmistrz, z Węgier. — Czolik, c. k. kapitan, z Stryja.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20 maja.

Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, do Poturzyc. — Hr. Badeni Aleksander, do Stryja. — PP. Serwatowski Wojciech, do Złoczowa. — Nikorowicz Karol, do Tarnopola. — Gaeber, c. k. porucznik, do Węgier. — Bryczke, c. k. porucznik, do Drohowyża.

Dnia 21. maja.

P. Czacki Alex., do Żółkwi. — Br. Konopka Franciszek, do Przeworska. PP. Balko Jan, c. k. przełożony obwodowy, do Sambora. — Nahojowski Antoni, do Przemyśla.

Spostrzezenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 20. i 21. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	'' ''' ''''				
6 god. zrana	27 9 5	+ 9°	+ 12°	zachodni$_0$	pochmurno
2 god. pop.	27 9 5	+ 12°	+ 6°	"	"
10 god. wie.	27 9 5	+ 6°		"	pogoda
6 god. zran.	27 8 6	+ 6°	+ 7°	zachodni$_0$	pochmurno
2 god. pop.	27 8 6	+ 7°	+ 6°	"	"
10 god. wie.	27 8 7	+ 6°		wschodni$_0$	deszcz

T E A T R.

Dziś: „Komedya niem.: „**Minna v. Barnhelm.**“

Jutro: Opera niem.: „**Der Barbier von Sevilla.**“

We środę: komedya w 3 aktach, z francuskiego pp. De Courcy i Dupeuty, p. n.:

„ANIOŁ I SZATAN.“

O s o b y:

Pani de Kernadek . . . . . . JP. Grochowska.
Klaryssa, jej córka . . . . . . JP. Linkowska.
Ernest de Merinville, mąż Klaryssy . . . . . . JP. Kaliciński.
Ducoudraj, dawny sędzia w trybunale handlowym . . . JP. Linkowski.
Narcyz Godard, młody właściciel . . . . . . JP. Wilkoszewski.
Atenais, młoda wdowa, kuzyna Klaryssy literatka . . . JP. Krzyżanowska.
Jeni, służąca Klaryssy . . . . . . JP. Gołębiowska.
Służący . . . . . . JP. Baczyński.

Żandarmy. — Scena odbywa się w pierwszych dwóch aktach w Paryżu, w 3cim w Auteuil.

Dnia 20go maja 1854 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujace pięć liczb:

21. 5. 76. 74. 9.

przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 31. maja i 10. czerwca 1854 roku.

K R O N I K A.

Wczoraj Zgromadzenie w teatrze było tak liczne jak mało kiedy widywaliśmy w porę przedstawieniom teatralnym właściwą. Dawano „Ruy-Blasa“ a przyjęcie artystów było bardzo podchlebne. P. Smochowski (Don Sallutio de Bazan) powitany na wstępie i dwakroć wywołany; Pan Kaliciński (Don Cezar de Bazan) równie wywołany dwakroć i w ciągu sceny świetne otrzymał oklaski. — P. Wilkoszewskiego (Ruy-Blas) gra bardzo była chwalona — niemniej jak kobiet panny Targowskiej (królowa Marya) i panny Kasprzyckiej (księżniczki Izy), a z całego przedstawienia odniosła dyrekcya zaszczytne uznanie troskliwej i gorliwej usilności o podniesienie kunsztu dramatycznego.

— Według ogłoszonego wykazu ogólnego wpłynęło na budowę kościoła w Wiédniu 1.666.045 złr. $39\frac{1}{2}$ kr., a oprócz tego przyrzeczono rozmaite kosztowne oparamenta i przyrządy kościelne.

— Niedaleko portu Palos, zkąd jak wiadomo, rozpoczął Krzysztof Kolumbus pierwszą swą podróż dla odkrycia świata nowego, znajdują się ruiny klasztoru Napistów, w którym sławny żeglarz przebywał przez czas niejaki u swego brata Bartłomieja. Książę Montpensier kazał teraz odbudować kaplicę klasztorną i celę niegdyś Kolumba.

— Niedawno — tak pisze dziennik „Wanderer im Norden“ — zdarzył się na morzu Bałtyckiem ciekawy wypadek. Z dwóch angielskich paropływów wojennych krążących na otwartem morzu, ujźrzano w niejakiej odległości ogromny okręt kupiecki, który się zbliżał z rozpiętemi żaglami ale niewywiesił żadnej bandery. W tem zwraca się nagle jak gdyby do ucieczki. Anglicy za nim w pogoń, gdy się zbliżyli na strzał armatni, okręt się zatrzymał, zwinał poważnie żagle i stanął w pozycyi bojowej. Anglicy też bez namysłu otworzyli luki i już stali kanoniery z zapalonemi lontami przy działach czekając tylko na rozkaz by dać ognia. W tej chwili okręt kupiecki zatknął banderę północnej Ameryki. — Można sobie wyobrazić że to rozwiązanie tak niespodziewane rozgniewało Anglików, zapytali więc przez tubę Amerykanina, dlaczego od razu niezatknął bandery narodowej. Na to im odpowiedział kapitan lakonicznie: „Chciałem tylko widzieć czy wasi majtkowie znają służbę. Jestem z nich bardzo kontent.“

— Paweł Dupont, członek ciała prawodawczego we Francyi, wydał teraz obszerna „Historyę druku.“ Dzieło to zawiera mnóstwo ciekawych szczegółów, i tak na przykład otrzymał Ariost za swego „Rolanda szalonego“ od księgarza 150 liwrów; za taką samą cenę sprzedała wdowa po Molierze wszystkie dzieła jego. „Telemak“ przyniósł rodzinie Fenelona przeszło $1\frac{1}{2}$ miliona franków korzyści, lecz zato nakład tego dzieła wynosił do 12 mil. egzemplarzy. Walter Scott zebrał za swoje romanse przeszło 2 milionów franków; Byronowi zapłacono za jego poezye do 500.000 franków, a wydawca „Raju utraconego“ zyskał 400.000 franków, gdy tymczasem autor (Milton) miał tylko 125 franków w zysku.

— Rosyjskie tabele statystyczne roku przeszłego wykazują znaczne pomnożenie ludności tak iż ogółowa ludność wynosi teraz blizko 60 milionów. W roku 1853 urodziło się 962.380 chłopców i 927.800 dziewcząt, razem 1.890.180 dzieci; umarło zaś w tym samym roku 1,396.840 osób, urodziło się przeto więcej o 593.340 dusz. Małżeństw wszelkich wyznań zawarto 390.840. Dochody państwa składajace się głównie z podatków, z ceł morskich i lądowych wynoszą 180 milionów rubli śrebr., a łącznie z dochodami z dóbr koronnych, z regaliów i z Królestwa polskiego sięgają sumy 450 milionów rubli. Do szkatuły Cesarza wpływają oprócz apanażów w sumie 6 milionów dochody z własnych kopalń, tudzież z fabryk źwierciadeł, tapetów, szkła, porcelany i innych w kwocie $2\frac{1}{2}$ do 3 milionów talarów pruskich. — Rybołostwo, a szczególnie na Wołdze przynosi przeszło dwa miliony rubli śr. rocznie. — W jednym oddziale rybołostwa astrahańskiego złowiono w zeszłym roku 90,000 wyzów i około 250.000 jesiotrów, które dostarczyły blizko 855 pudów kleju rybiego po 210 rubli i 14,400 pudów kawiaru po 25 do 30 rubli. Prócz tego złapano prawie 2 miliony sewrugów, z których każde tysiąc sztuk daje $1\frac{1}{2}$ puda rogu rybiego i 60 pudów pośledniego gatunku kawiaru. W tym oddziale było zatrudnionych przeszło 8000 ludzi.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*